



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ

ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση: Δραγατσανίου 8

Ταχ. Κώδικας: 10559 – Αθήνα

Πληροφορίες: Σταυρούλα Σπυροπούλου

Τηλέφωνο : 2144055230

e-mail: tmima.nomothetikou@minscfa.gov.gr

s.spyropoulou@minscfa.gov.gr

ΠΡΟΣ

Τη Βουλή των Ελλήνων

Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού

Ελέγχου-Τμήμα Αναφορών

Κοιν.:

Πολιτική Γραμματεία

Υπουργού Κοινωνικής Συνοχής και

Οικογένειας

ΘΕΜΑ: Να αναγνωρισθεί ο προνοιακός χαρακτήρας της παροχής και να εξαιρεθεί από τον φόρο εισοδήματος η αμοιβή των επαγγελματιών ανάδοχων γονέων

ΣΧΕΤ: Η υπ' αριθμ. 1332/04-02-2026 Αναφορά

Σε απάντηση της υπ' αρ. 1332/04-02-2026 Αναφοράς της Βουλευτού κ. Αικατερίνης Καζάνη, αναφορικά με το καθεστώς αμοιβής και τη στήριξη των επαγγελματιών αναδόχων γονέων, σας γνωρίζουμε, κατά λόγο αρμοδιότητας, τα ακόλουθα:

Η επαγγελματική αναδοχή ανηλίκων με αναπηρία ή σοβαρές ψυχικές διαταραχές αποτελεί σημαντικό εργαλείο της εθνικής πολιτικής παιδικής προστασίας και αποϊδρυματοποίησης, καθώς αποσκοπεί στην παροχή εξειδικευμένης οικογενειακής φροντίδας σε παιδιά με αυξημένες ανάγκες, τα οποία, λόγω της ιδιαίτερης κατάστασής τους, δεν δύνανται να εξυπηρετηθούν επαρκώς μέσω της συνήθους αναδοχής. Βασικός στόχος του θεσμού είναι η εξασφάλιση ασφαλούς, σταθερού και κατάλληλου οικογενειακού περιβάλλοντος, εντός του οποίου η φροντίδα του ανηλίκου παρέχεται σύμφωνα με εξατομικευμένο θεραπευτικό σχεδιασμό, ο οποίος καταρτίζεται από εξειδικευμένους επιστήμονες. Για τον λόγο αυτό, η ενίσχυση, η εύρυθμη λειτουργία και η βιωσιμότητα του θεσμού της επαγγελματικής αναδοχής αποτελούν βασική προτεραιότητα του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας.

Ειδικότερα, με τις διατάξεις του ν. 4538/2018 (Α' 85) προβλέπεται η δυνατότητα τοποθέτησης ανηλίκων με αναπηρία ή σοβαρές ψυχικές διαταραχές σε επαγγελματίες αναδόχους, με σκοπό η παρεχόμενη φροντίδα να ανταποκρίνεται στις ιδιαίτερες ανάγκες κάθε παιδιού και να εντάσσεται σε συγκεκριμένο

θεραπευτικό σχεδιασμό. Στο πλαίσιο αυτό, το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας υποστηρίζει έμπρακτα τον θεσμό μέσω της καταβολής της προβλεπόμενης μηνιαίας αμοιβής των επαγγελματιών αναδόχων, η οποία ανέρχεται σε 1.850 ευρώ. Η εν λόγω αμοιβή καταβάλλεται μέσω του ΟΠΕΚΑ και καλύπτεται από τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, σύμφωνα με την υπ' αρ. 19052/2026 Κοινή Υπουργική Απόφαση (Β' 5142/14.08.2026).

Προς αποσαφήνιση του καθεστώτος οικονομικής στήριξης των επαγγελματιών αναδόχων, επισημαίνεται ότι η ανωτέρω μηνιαία αμοιβή διακρίνεται από την οικονομική ενίσχυση αναδοχής του άρθρου 12 του ν. 4538/2018. Ειδικότερα, η μηνιαία αμοιβή των 1.850 ευρώ αποτελεί αντιπαροχή για την παροχή των ειδικών και απαιτητικών υπηρεσιών φροντίδας και προστασίας που παρέχει ο επαγγελματίας ανάδοχος στο πλαίσιο της επαγγελματικής αναδοχής και, ως εκ τούτου, συνδέεται με την επαγγελματική του ιδιότητα και το έργο που αναλαμβάνει.

Αντιθέτως, η οικονομική ενίσχυση αναδοχής του άρθρου 12 του ν. 4538/2018 αποτελεί αυτοτελή παροχή, η οποία προορίζεται για την κάλυψη των αναγκών διαβίωσης του αναδεχόμενου παιδιού. Για ανηλίκους μη τυπικής ανάπτυξης η εν λόγω οικονομική ενίσχυση ανέρχεται σε 750,00 ευρώ, σύμφωνα με την υπ' αρ. 3275/02.10.2024 Κοινή Υπουργική Απόφαση. Η συγκεκριμένη παροχή δεν αποτελεί αμοιβή του επαγγελματία αναδόχου για τις υπηρεσίες που παρέχει, αλλά οικονομική ενίσχυση που συνδέεται με την αναδοχή και τις ανάγκες του ανηλίκου.

Περαιτέρω, το αναδεχόμενο τέκνο δύναται να δικαιούται, αυτοτελώς, και λοιπές αναπηρικές παροχές ή επιδόματα, ανάλογα με την πάθηση ή την αναπηρία του, εφόσον πληρούνται οι προβλεπόμενες από το οικείο θεσμικό πλαίσιο προϋποθέσεις και έχει προηγηθεί η απαιτούμενη πιστοποίηση από τα ΚΕ.Π.Α. Οι παροχές αυτές αφορούν το ίδιο το παιδί και διακρίνονται τόσο από τη μηνιαία αμοιβή του επαγγελματία αναδόχου όσο και από την οικονομική ενίσχυση αναδοχής.

Επιπλέον, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 4538/2018 (Α' 85) και την περ. θ' του άρθρου 27 του ν. 5144/2024 (Α' 162), οι υπηρεσίες που παρέχονται από τους επαγγελματίες αναδόχους απαλλάσσονται από την επιβολή φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ). Περαιτέρω, οι επαγγελματίες ανάδοχοι γονείς ασφαρίζονται ως μη μισθωτοί και υπάγονται στην ασφάλιση του e-ΕΦΚΑ, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 39 και 41 του ν. 4387/2016 (Α' 85).

Η επαγγελματική αναδοχή προϋποθέτει αυξημένη διαθεσιμότητα και εξειδικευμένη φροντίδα εκ μέρους των επαγγελματιών αναδόχων, καθώς οι ανήλικοι που εντάσσονται στον θεσμό είναι δυνατόν να χρειάζονται συνεχή παρακολούθηση, στοχευμένες θεραπευτικές και εκπαιδευτικές παρεμβάσεις, ιδιαίτερη διαχείριση συμπεριφοράς ή σοβαρής ψυχικής διαταραχής και σταθερή υποστήριξη σε καθημερινή βάση. Οι επαγγελματίες ανάδοχοι αποτελούν, ως εκ τούτου, τα σταθερά πρόσωπα αναφοράς για τους ανηλίκους και αναλαμβάνουν ιδιαίτερα απαιτητικό έργο φροντίδας και προστασίας.

Η προστασία της παιδικής ηλικίας και των ατόμων με αναπηρία συνιστά θεμελιώδη υποχρέωση της Πολιτείας, σύμφωνα με το άρθρο 21 του Συντάγματος, ενώ η σχετική προστασία ενισχύεται από τις διεθνείς συμβατικές δεσμεύσεις της χώρας, ιδίως τη Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού, η οποία κυρώθηκε με τον ν. 2101/1992, και τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες, η οποία κυρώθηκε με τον ν. 4074/2012. Στο πλαίσιο αυτό, η επαγγελματική αναδοχή εντάσσεται στις πολιτικές αποϊδρυματοποίησης και συνιστά θεσμό ιδιαίτερης σημασίας για τη διασφάλιση της οικογενειακής φροντίδας παιδιών με αναπηρία ή σοβαρές ψυχικές διαταραχές.

Συναφώς, ο επαγγελματίας ανάδοχος δεν αντιμετωπίζεται αποκλειστικά ως δικαιούχος αυξημένης οικονομικής παροχής, αλλά ως πρόσωπο που αναλαμβάνει συγκεκριμένο επαγγελματικό ρόλο στο πλαίσιο της παιδικής προστασίας. Για τον σκοπό αυτό, του αναγνωρίζεται ειδική επαγγελματική ιδιότητα, προβλέπεται κατάλληλη εκπαίδευση και αξιολόγηση των απαιτούμενων δεξιοτήτων, καθώς και συνεχής επιστημονική εποπτεία. Η επιλογή του επαγγελματία αναδόχου δεν βασίζεται αποκλειστικά στη γενική καταλληλότητά του, αλλά λαμβάνει υπόψη και την αντιστοίχιση των δεξιοτήτων και της εμπειρίας του με τις ιδιαίτερες ανάγκες του εκάστοτε ανηλίκου. Ενδεικτικά, η υπ' αρ. 19333/2023 Κοινή Υπουργική Απόφαση προβλέπει ότι στην έκθεση καταλληλότητας αναφέρεται η δυνατότητα του υποψηφίου να αναλάβει παιδί με αναπηρία, καθώς και το είδος της αναπηρίας, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 4 αυτής.

Υπό το ανωτέρω πλαίσιο, η μηνιαία αμοιβή του επαγγελματία αναδόχου, η οικονομική ενίσχυση αναδοχής και τα τυχόν αναπηρικά επιδόματα του αναδεχόμενου τέκνου συνιστούν διακριτές παροχές, με διαφορετική νομική βάση, διαφορετικό σκοπό και διαφορετικό δικαιούχο. Η πρώτη συνδέεται με την παροχή επαγγελματικών υπηρεσιών φροντίδας και προστασίας, η δεύτερη με την κάλυψη των αναγκών διαβίωσης του αναδεχόμενου παιδιού και η τρίτη με την κάλυψη των αναγκών που απορρέουν από την αναπηρία ή την πάθηση του ίδιου του τέκνου.

Ως προς τα φορολογικά και ασφαλιστικά ζητήματα που τίθενται με την Αναφορά, το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας παρακολουθεί τα ζητήματα που ανακύπτουν κατά την εφαρμογή του θεσμού και, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του και σε συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία και τους αρμόδιους φορείς, εξετάζει τις αναγκαίες παρεμβάσεις για την περαιτέρω υποστήριξη των επαγγελματιών αναδόχων. Στο πλαίσιο αυτό λαμβάνονται υπόψη και οι τοποθετήσεις των αρμόδιων υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ως προς τον ιδιαίτερο χαρακτήρα της επαγγελματικής αναδοχής. Επισημαίνεται, ωστόσο, ότι οι σχετικές τοποθετήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αφορούν, ιδίως, την εφαρμογή των ενωσιακών κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων και δεν επιφέρουν αυτοδικαίως μεταβολή του ισχύοντος εθνικού φορολογικού ή ασφαλιστικού καθεστώτος.

Το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας συνεχίζει να στηρίζει θεσμικά και ουσιαστικά την επαγγελματική αναδοχή, με στόχο την περαιτέρω ενίσχυση και εδραίωσή της ως αποτελεσματικού

εργαλείου παιδικής προστασίας και αποϊδρυματοποίησης. Κεντρικός γνώμονας κάθε σχετικής πολιτικής και παρέμβασης παραμένει το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού και η διασφάλιση του δικαιώματός του να αναπτύσσεται σε ασφαλές, σταθερό και υποστηρικτικό οικογενειακό περιβάλλον.

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΔΟΜΝΑ ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ